

kan dog umulig betragte det som en Slags Anmasselse fra Juristernes Side, at en saadan Kommission skulde nedsættes, thi dens Opgave skulde jo kun være at stille Forslag, og de Forslag, den stiller, ville ikke blive til Lov, uden at de baade vedtages af Rigsdagen og tiltrædes af Regeringen; derfor vilde der ikke ligge noget mere anmassende i, at Juristerne havde den Opgave, end at mange andre Institutioner, som f. Eks. Handelskamre, eller hvad man nu vil kalde dem, have den Opgave at gøre opmærksom paa, hvor Handelslovgivningen trænger til Forandringer. Hvorfor jeg mener, at det er uheldigt, at den Paragraf er gaaet ud, er, fordi jeg ikke tror, man maa bilde sig andet ind, end at der vil vise sig mange Ufuldkommenheder ved dette Arbejde, naar det kommer til at virke. Det gælder ikke alene dette Lovforslag, det gælder naturligvis ogsaa det, jeg i sin Tid fremkom med, og det vil gælde om ethvert saadant Forslag. Der er saa ringe Kendskab til og saa ringe Øvelse i alt, hvad der hedder mundtlig Procedure her til Lands, at det kan man ikke regne paa, at man straks ved første Forsøg skal kunne frembringe noget fuldkomment Arbejde. Man maa virkelig være belavet paa, at der vil vise sig mangfoldige, maaske mest mindre, tekniske Ulemper, og da vilde det, synes jeg, være i høj Grad rigtigt, at der er nogen, der har den særlige Opgave at holde Øje med det og rejse de Spørgsmaal, der maatte opkomme.

Endelig vil jeg endnu kun gøre en mere formel Bemærkning, som i og for sig ikke har nogen stor Vigtighed i Realiteten. Jeg vil nemlig gøre opmærksom paa, at naar man som nu samler alle disse tre Lovforslag i eet, som man kalder Forslag til Lov om Rettens Pleje, og gør det ved blot at hæfte disse tre Lovforslag sammen, saa kommer man til at gøre sig skyldig i mange Gentagelser, saa kommer man ofte til i Straffeprocessen at gentage, hvad der allerede er sagt i Civilprocessen. Det var naturligt, at det var saa, naar hvert Lovforslag skulde fremtræde for sig som et særligt Hele, hvor det endogsaa maatte kunne forudses som muligt, at det ene blev vedtaget og det andet ikke. Men naar de sammenarbejdes som eet, ser det i formel Henseende mindre heldigt ud, og det vilde der vist være rigtigt, om den Reduktion, der kan foretages, blev foretaget. Jeg skal saaledes blot nævne som Eksempler paa Steder, hvor der er mange Gentagelser: paa den ene Side i Civilprocesslovforslaget Kapitel 17, 21 og 27, sam-

menholdt med i Straffeprocesslovforslaget Kapitel 63, 69 og 71. Der vil man finde mange Bestemmelser, som ere ens, og hvor man derfor kunde nøjes med at sige det paa det ene Sted, særlig hvis man gjorde det i en Slags almindelig Del. Det er noget, der naturligvis ikke berører Lovforslaget dets virkelige Værdi, det, som jeg her siger. Men paa den anden Side kan man sige, at naar der har været arbejdet saa mange Aar paa denne Sag, og der har været saa mange sagkyndige Kræfter sat i Bevægelse for at føre den igennem, vil det ogsaa være et naturligt Ønske, at det skal fremtræde i en pæn Form, i formel Henseende i en ønskelig Form. — Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Goos: Ligesom den ærede foregaaende Taler (Nellemann) ser jeg med Sympati paa det foreliggende Forslag og glæder mig over, at denne Sag, som har en halvhundredaarig Historie, nu er kommen til det Punkt, at den har overstaaet de første Vanskeligheder, Kommissionerne, Regeringsovervejelserne, Folketingets Afstemninger og endelig foreligger for Landstinget. Den har jo Grundlovens Paabud til Grundlag og har aldrig været opgivet, idet enhver Regering til forskellige Tider og efter de foreliggende Omstændigheder har søgt at bringe den til Afslutning. Ganske vist er det jo naturligt, at ikke alt, hvad der foresvævede Grundlovens Forfattere ved Indførelsen af Bestemmelsen om en Retsplejereform i de Retninger, som vi nu ved dette Lovforslag søge at realisere, staar i den samme Glans som den Gang, hverken for Almenheden eller for den enkelte. Men i Hovedsagen maa det dog, ogsaa efter den Udvikling, Sagen har gennemgaaet i andre Lande, siges, at de Grundsaetninger, der træde frem i Grundlovens Bestemmelser, have bevaret deres Popularitet. Anerkendelsen af, at deres Gennemførelse vil være et virkeligt Skridt til Retfærdighedens større Fyldestgørelse, har holdt sig. Hvad mit personlige Forhold angaar, har jeg ganske vist kun paa en mere beskeden Maade deltaget i den tidligere Kommissions Arbejde — den, som endte i 1877. Jeg blev den Gang optagen i Kommissionen med den særlige Opgave at beskæftige mig med Strafferetsplejen. Det er derfor ogsaa særlig denne Del af det foreliggende Forslag, jeg vil udtale mig om.

Forslaget afviger jo ganske vist ikke